Súd:	Okresný súd Trebišov
Spisová značka:	4Cos/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7923202854
Dátum vydania rozhodnutia:	08. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Martin Zahorčák
ECLI:	ECLI:SK:OSTV:2024:7923202854.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudcom JUDr. Martinom Zahorčákom v spore žalobcov: 1.) A. B., nar.XX.X.XXXX, C. D. XXX/X, XXX XX C. E. F., 2.) B. B., nar. X. X. XXXX, C. D. XXX/X, XXX XX C. E. F., obaja zast.: JUDr. Anton Hencovský - advokát, Františkánska č. 3, 040 01 Košice, proti žalovanému: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bajkalská 19B, 826 58 Bratislava 29, IČO: 36 062 235, zast.: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava 1, IČO: 00 585 441, o ochranu osobnosti a poskytnutie nemajetkovej ujmy v peniazoch spolu vo výške 100 000,00 Eur, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni v 1.rade sumu vo výške 27 000,00 Eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne zamieta.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 2.rade sumu vo výške 27 000,00 Eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku

IV. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamieta.

V. Žalobcom v 1. a 2. rade proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali od žalovaného zaplatenia sumy každému z nich po 50 000,00 Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy.
Žalobu odôvodnili tým, že dňa 09.07.2022 v čase o 18:10 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej došlo k úmrtiu Petra Rudika - manžel žalobkyne v 1.rade (ďalej len „žalobkyňa“) a otec žalobcu v 2.rade (ďalej len „žalobcu“). Vinníkom dopravnej nehody bol vodič osobného motorového vozidla značky Citroen Xsara Picasso – Roland Berczeli. Predmetné motorové vozidlo nemalo uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení. Proti vinníkovi nehody bolo začaté trestné stíhanie, ktoré bolo napokon zastavené z dôvodu, že menovaný vinník nehody spáchal samovraždu.
Žalovaný listom zo dňa 16.09.2022 informoval žalobcov, že ich nárok bol postúpený Kooperativa poisťovňa, a.s..
Žalobcovia sú názoru, že tragickou smrťou ich manžela a otca došlo ku mimoriadne významnému, hlbokému a nenapraviteľnému zásahu do práv žalobcov na súkromie a rodinný život. Žiadna forma morálneho zadosťučinenia nepostačuje na primerané vyváženie a zmiernenie vzniknutej nemajetkovej ujmy žalobcov, ktorých právo na ochranu osobnosti bolo porušené s neodstrániteľnými následkami.
Žalobkyňa mala podľa jej slov s nebohým manželom veľmi blízke a vzácne citové väzby. Manžel svojpomocne postavil dom, v ktorom sa chystali stráviť dôchodok. Žalobkyňa nikdy nepotrebovala

peniaze, všetko hradil manžel. Chodieval si privyrábať aj do zahraničia, aby svoju rodinu zabezpečil. Každý víkend bol však napriek tomu doma s rodinou. Posledné 3 roky, aj vplyvom nepriaznivej epidemickej situácie bol väčšinu času doma, čo ich citové väzby prehĺbilo, keďže s manželom trávili oveľa viac času spolu. Smrťou manžela žalobkyňa stratila možnosť realizácie ďalšieho rozvoja rodinného života so svojim manželom, a tým je o citový vzťah ako ku najbližšiemu rodinnému príslušníkovi nenapraviteľne a natrvalo ochudobnená. Tragická strata manžela u žalobkyni predstavuje silne traumatizujúcu udalosť. S manželom prežili väčšinu svojich životov spolu, tešili sa zo syna a na ich spoločnú budúcnosť. Manžel bol veľmi šetrný, postavil rodine dom a nezadlžoval sa. Spolu s manželom a synom žalobkyňa trávila všetok voľný čas. Nevie si teraz predstaviť, že kto jej bude robiť spoločnosť, keď syn bude v práci, resp. keď si syn založí vlastnú rodinu. Žalobkyňa má problémy s psychikou, trpí depresiou, adaptačnými poruchami, bojí sa ísť autom. Nemôže spať, trpí nočnými morami, stále má pocit, akoby sa to stalo včera, trápia ju pocity bezmocnosti a trpí neutíchajúcim smútkom. Má strach o budúcnosť, na všetko ostala sama. Za pomoc, ktorú pre žalobkyňu predstavoval manžel, je takmer nemožné nájsť za neho náhradu. Manžel žalobkyne bol veľmi zručný a pracovitý, ovládal všetky činnosti okolo domu, stavby, či záhrady. Na všetky tieto činnosti ostali so synom sami. Vo finančnej oblasti bol manželov príjem nenahraditeľný, jeho absenciu budú pozostalí výrazne pociťovať. Syn žalobkyne študuje, preto na finančné zabezpečenie rodiny ostala sama. Môžu si dovoliť nakupovať už iba najnutnejšie veci, zaplatiť účty. Nemôžu si kupovať čo chcú, resp. okrem základných potrieb, čo potrebujú. Negatívne dôsledky straty manžela budú žalobkyňu ovplyvňovať do konca života, v tomto prípade ide navyše o stratu hlavy rodiny. Žalobkyňa bola aj účastníčkou predmetnej dopravnej nehody. Celý priebeh nehody, aj priebeh po nehode si pamätá. Síce bola v šoku, ale pamätá si, ako zranený syn oživoval neúspešne otca. Samému pri tom prišlo zle z dôvodu mnohopočetných zranení, preto ho zobrali na nosidlá a odviezli ho vrtuľníkom do nemocnice. Žalobkyňu privolaní záchranári upokojovali, že manžel ešte dýcha, no už nedýchal. G. sa dozvedela na druhý deň v nemocnici od svojho brata kňaza. Ten to oznámil aj synovi, keď sa prebral, ktorý bol po nehode napojený na prístrojoch.

Žalobca s otcom mali veľmi blízke citové väzby. B. sa videl v otcovi, stále ho niečo nové učil. Bol mu najlepším kamarátom a vo všetkých ohľadoch vzorom. Nevie si predstaviť, ako sa teraz s mamou o seba sami postarajú, ako sa bude schopný postarať o svoju mamu v starobe. Spoliehal sa na otca, ktorý bol vitálny a zdravý muž, že bude robiť matke spoločnosť, resp. že si budú spoločne užívať starobu. Finančne matke nevie plnohodnotne prispievať, kvôli prebiehajúcemu štúdiu na vysokej škole. Žalobca bol jedným z účastníkov predmetnej dopravnej nehody. Pri nehode utrpel síce okrem iného pneumotorax, no keďže bol pri vedomí, pri pohľade na nehybného otca začal s jeho oživovaním. Pri tomto mu však prišlo zle a privolaní záchranári ho naložili na nosidlá a odniesli do helikoptéry, ktorá ho odviezla do nemocnice. Skončil napojený na prístrojoch a pamätá si už iba, ako sa prebral v nemocnici, kde mu jeho rodinný príslušník oznámil tragickú správu o úmrtí otca G. B.. Od predmetnej dopravnej nehody má žalobca problémy s psychikou, trpí depresiou a adaptačnými poruchami, necíti sa byť motivovaný na štúdium, má problémy sa na štúdium plne koncentrovať. Nevie pokojne zaspať, neustále sa mu pred spaním vyjavujú obrazy z predmetnej tragickej udalosti, či spomienky na krásny rodinný život, ktorý do predmetnej dopravnej nehody s rodinou harmonicky viedli. S tým sa nevie zmieriť, trpí neutíchajúcim smútkom a strachom z budúcnosti.

Žalobcovia si výzvou na zaplatenie zo dňa 10.5.2023 uplatnili u likvidačného zástupcu žalovaného nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku usmrtenia blízkej osoby G. B. v dôsledku dopravnej nehody zo dňa 09.07.2022, každý žalobca vo výške 50 000,00 Eur. Likvidačný zástupca žalovaného napriek snahe žalobcov o mimosporové vyrovnanie tento nárok nezaplatil, ani neprišiel s vlastným protinávrhom, nakoľko podľa neho vo veci má v zmysle § 13 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov - Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) rozhodnúť súd a teda na uplatnený nárok sa podľa názoru likvidačného zástupcu žalovaného poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa súčasne platného zákona č. 381/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov - o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „ZoPZP“) nevzťahuje.

Žalobcovia si týmto podaním vo veci samej uplatňujú podľa § 13 ods. 2 OZ a v zmysle § 13 ods. 3 OZ právny nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z titulu neoprávneného zásahu do ich osobnostných práv chránených Ústavou Slovenskej republiky (čl. 19 ods. 2), ako jedinú možnú satisfakciu s cieľom zmierniť následky ujmy, ktorá im týmto neoprávneným zásahom bola spôsobená, keďže tento stav nie je možné zvrátiť ani nahradiť.

Zodpovednosť žalovaného je podľa nich daná eurokonformným výkladom pojmu „náhrada škody na zdraví“ v § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP, s prihliadnutím ku samotnému účelu povinného zmluvného poistenia z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby, vyvolaný prevádzkou

dopravného prostriedku. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch ako jedna z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do práva na súkromie a rodinný život je nárokom, ktorý je krytý poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobou uplatnený nárok teda predstavuje škodu v zmysle ZoPZP, ktorá je krytá povinným zmluvným poistením podľa tohto právneho predpisu, čo vyplýva aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky. V tomto smere žalobcovia poukazujú na publikovanie rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018 a to pod číslom R 61/2018, v zmysle ktorého „sa škodou pre účely ZoPZP má rozumieť aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“.
K žalobe priložili splnomocnenia pre právneho zástupcu uznesenie OR PZ v Rožňave zo dňa 12.10.2022; oznámenie žalovaného o postúpení vyporiadania nároku zo dňa 16.09.2022, úmrtný list, lekárske správy žalobcov zo dňa 20.10.2022, 25.11.2022, 13.01.2023, 17.02.2023, predžalobnú výzvu zo dňa 10.05.2023, vyrozumenie zástupcu žalovaného zo dňa 17.05.2023.

2. K žalobe sa vyjadril žalovaný tak, že s ňou nesúhlasí a navrhuje súdu, aby ju zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu.
Žalovaný nepopiera, že úmrtím poškodeného došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov, avšak má za to, že nie sú dané dôvody pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v žalobcami požadovanej výške spolu 100 000,00 Eur. Je toho názoru, že zásah do práva na ochranu osobnosti sa zásadne odškodňuje v nepeňažnej forme. Možnosť priznať peňažnú náhradu za zásah do práva na ochranu osobnosti sa predpokladá až v prípade, ak sa primerané morálne zadosťučinenie ukazuje ako nepostačujúce. Podľa žalovaného vinník nehody natoľko oľutoval čin, ktorý spáchal, že si vzal život hneď v krátkom čase po nehode, čo by malo byť podľa neho dostatočným morálnym zadosťučinením v predmetnom prípade.
Taktiež jej názoru, že by si mal žalovaný uplatňovať preplatenie danej čiastky od vinníka nehody resp. od jeho dedičov, pričom čiastka 100 000,00 Eur by bola pre dedičov likvidačná a jej výška je neprimeraná okolnostiam konkrétneho prípadu.
Podľa žalovaného žalobcovia nepreukázali ich tvrdenia o absencii príjmov pre domácnosť a finančnej núdzi.
Je toho názoru, že aj napriek skutočnosti, že úmrtie poškodeného malo negatívny dopad na súkromný život žalobcov, takýto zásah nezakladá automaticky nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v tak vysokej výške ako požadujú žalobcovia v porovnaní s výškou, ktorá jej priznávaná obetiam trestných činov v zmysle zákona č. 274/2017 Z.z. v znení neskorších predpisov – o obetiach trestných činov (ďalej len „ZoOTČ“).
Vo vzťahu k primeranosti nároku žalobcov poukázal na viacero súdnych rozhodnutí, v ktorých súdy priznali podstatne nižšie čiastky ako žiadajú žalobcovia.
K vyjadreniu priložil splnomocnenie pre zástupcu, oprávnenie pre zamestnankyňu zástupcu žalovaného, oznámenia o poistnom plnení zo dňa 21.09.2022, 29.09.2022, 06.10.2022, 28.10.2022, 09.12.2022, 13.01.2023, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 09.02.2023, sp.z.: 17Co/37/2022.

3. Na vyjadrenie žalovaného reagovali žalobcovia svojho replikou, v ktorej uviedli, že právny vzťah medzi nimi a žalovaným je založený osobitným zákonom - ZoPZP, v ktorom si oni ako poškodení uplatňujú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému ako poisťovateľovi zodpovedného subjektu. Tvrdenia žalovaného ohľadom toho, že ide o prípad, kde morálna satisfakcia postačuje, sú podľa žalobcov priam scestné a nemiestne. Tvrdenia o spáchaní samovraždy vinníkom nehody by bola podľa nich významná pre posudzovanie subjektívnej zodpovednosti vinníka dopravnej nehody s ohľadom na vyrubenie trestu v trestnom konaní. Tým, že vinník zomrel, tak konanie bolo voči nemu zastavené a v trestnom konaní sa nepokračovalo. V danom prípade však ide o civilné konanie, ktoré je založené na objektívnej zodpovednosti prevádzkovateľa vozidla a subjektívne zavinenie v civilnom procese slúži na určenie kauzálneho nexusu, ktorý je v tomto prípade nespochybniteľný. Žalobcovia nevedia, že z akých dôkazných prostriedkov vychádzal žalovaný pri tak odvážnom tvrdení, že on ako poisťovateľ pozná dôverne dôvody, prečo si vinník dopravnej nehody siahol na život. Takéto dôkazy podľa nich ani neexistujú a preto ide iba o ďalšie účelové tvrdenie žalovaného.
Podľa žalobcov sú nespornými porušenie osobnostných práv, vznik ujmy a príčinná súvislosť medzi porušením povinností a vznikom ujmy. Podľa nich ostala sporná iba výška náhrady.
Vo vzťahu k výške náhrady poukazujú na Motorovú smernica EÚ 2009/103/ES, ktorá stanovuje minimálnu výšku poistenia občianskej zodpovednosti z prevádzky motorových vozidiel. V súlade s touto

smernicou, minimálna výška poistenia zodpovednosti z prevádzky motorových vozidiel v prípade škody na zdraví je 1 000 000,00 Eur na každého poškodeného alebo 5 000 000,00 Eur na každú škodnú udalosť, bez ohľadu na počet poškodených. V prípade výhradne vecnej škody je minimálna výška poistenia zodpovednosti z prevádzky motorových vozidiel 1 000 000,00 Eur na každú škodnú udalosť, bez ohľadu na počet poškodených. Vo svetle poistného krytia deklarovaného v motorovej smernici uvedeného vyššie, sa podľa nich javí ako účelové a zavádzajúce vymenovanie všetkých nárokov, ktoré boli žalobcom z titulu náhrady škody po dopravnej nehode ako poškodeným, a teda priamym účastníkom predmetnej dopravnej nehody vyplatené. Ide o nároky spojené s poškodením zdravia, alebo majetku priamym poškodeným po dopravnej nehode. To, že pri predmetnej nehode stratili manžela a otca, ako najbližšiu osobu v ich životoch, im zakladá nárok ďalší, a teda nesúvisiaci priamo s ich predošlými nárokmi, s ich vlastného poškodenia zdravia. Všetky uplatnené nároky, vrátane toho, ktorý tvorí predmet žaloby, sú nárokmi zákonnými a dôvodnými. Zákonné nároky na náhradu nemajetkovej ujmy sa spravujú OZ a nie ZoOTČ, ako je to pri úmyselných trestných činoch.
Žalobcovia nesúhlasia s podsúvaním účelovo vyňatých súdnych rozhodnutí s jednotlivými sumami odškodnenia. Advokátska kancelária žalobcov, špecializovaná na danú agendu viedla a naďalej vedie spory s poisťovateľmi a má za sebou právoplatne vyhrané identické spory, ale zároveň aj úspešne uzavrela s poisťovateľmi viacero mimosúdnych dohôd. Podľa žalobcov, žalovaný predkladá časom už prekonanú judikatúru a účelové rozsudky, v ktorých boli priznané poškodeným minimálne nároky.
Žalobcovia sú toho názoru, že nimi požadovaná výška odškodnenia je primeraná a spravodlivá aj vzhľadom na fakt, že žalovaný počas celého priebehu ako mimosporového, tak sporového konania neprejavil žiadnu snahu o mimosporové dojednanie, čo by znamenalo hľadanie spoločného kompromisu na oboch stranách v zmysle základných princípov civilného kódexu. Celkovú výšku odškodnenia jednotlivých nárokov žalobcovia nechávajú v zmysle zákona na voľnej úvahe súdu.
K vyjadreniu priložili oznámenie poisťovne Groupama o poistnom plnení zo dňa 27.07.2021.

4. Na vyjadrenie žalobcov reagoval žalovaný svojou duplikou, v ktorej zopakoval svoje predošlé tvrdenia, argumenty a dodal, že podľa neho je potrebné zohľadniť aj subjektívne okolnosti vzniku škody a poukázal na Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.10.2012, sp.zn.: 4Cdo 139/2011.
Vo vzťahu k tvrdeniam o vyjadrení ľútosti vinníkom nehody v spojení s dôvodmi spáchania samovraždy vinníkom poukázal na zápisnicu o výsluchu vinníka nehody v trestnom konaní ako aj jeho list na rozlúčku.
Žalovaný nesúhlasil s tvrdeniami žalobcov o tom, že spornou ostala len výška náhrady nemajetkovej ujmy. Žalovaný uviedol, že nepopiera, že dopravná nehoda bola spôsobená vinníkom nehody, avšak samotná podstata náhrady nemajetkovej ujmy, primeraná forma odškodnenia, možnosť náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, jej prípadná výška a vymedzenie povinného subjektu, ktorý by mal nahradiť nemajetkovú ujmu, sú podľa neho sporné.
Ohľadom likvidačného charakteru odškodnenia poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.03.2022, sp.zn.: 7Cdo/252/2021.
V závere svojho vyjadrenia uviedol, že žalobcovia ako podklad pre rozhodnutie o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch uvádzajú ustanovenia zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov - o sociálnom poistení (ďalej len „ZoSP“) a to s poukazom na analógiu zákona, ktorú zákon č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov – Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) dovoľuje, na druhej strane však odmietajú akúkoľvek analógiu v súvislosti s porušením ZoOTČ. Z uvedeného dôvodu považuje tvrdenia žalobcov za vzájomne nekonzistentné a rozporné so základnými princípmi civilného sporového konania.

5. Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi, pripojeným vyšetrovacím spisom OR PZ v Rožňave, ČVS: ORP-220/2-VYS-RV-2022, výsluchom žalobcov, výsluchom svedka A. H. a zistil tento skutkový stav:

6. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 9.7.2022 došlo k dopravnej nehode, ktorej vinníkom bol vodič vozidla značky Citroën Xsara Picasso – Roland Berczeli. Následkom tejto nehody došlo k úmrtiu vodiča druhého vozidlo Ford Focus a to G. B.. Zároveň došlo k zraneniu ďalších osôb nachádzajúcich sa vo vozidle Ford Focus a to žalobcov. Nebohý G. B. bol manželom žalobkyne a otcom žalobcu. Vinník dopravnej nehody sa priznal k skutku a trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené z dôvodu jeho úmrtia v priebehu vyšetrovania. Vinník nehody spáchal samovraždu. Vinník nehody nemal uzavretú zmluvu o PZP. Žalobcovia si uplatnili u žalovaného náhradu nemajetkovej ujmy každý po 50 000,00 Eur. Žalovaný poveril zastupovaním poisťovňu Kooperativu, ktorá žalobcom odmietla plniť. Toho času došlo k plneniu,

avšak k plneniu iných nárokov žalobcov. Žalobou podanou na tunajšom súde sa žalobcovia domáhajú priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, každý po 50 000,00 Eur a priznania nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Medzi stranami bolo sporné žalovaným namietaná pasívna vecná legitimácia žalovaného, vznik ujmy na strane žalobcov, absencia povinnosti plniť skrz postačujúce morálne zadosťučinenie, primeranosť výšky požadovanej nemajetkovej ujmy.

8. Uznesením zo dňa 12.10.2022, ORP-220/2-VYS-RV-2022 OR PZ v Rožňave zastavilo trestné stíhanie pre prečin usmrtenia a iných z dôvodu, že vinník nehody B. I. zomrel počas prebiehajúceho trestného konania.

9. Z oznámenia o postúpení vyporiadania nárokov žalobcov zo dňa 16.9.2022 vyplýva, že žalovaný oznámil žalobcom, že vybavením škodovej udalosti poveril jeho zástupcu Kooperativa poisťovňa a.s..

10. Z úmrtného listu zo dňa 12.7.2022 vyplýva, že G. B. zomrel dňa X.X.XXXX.

11. Z lekárskych správ zo dňa 20.10.2022, 25.11.2022, 13.1.2023, 17.2.2023, vyplýva, že žalobcovia sa liečili na psychiatrickej ambulancií.
Žalobca sa bál o budúcnosť, lebo otec sa staral o všetko. Pociťuje obavy z riadenia motorového vozidla, bol vylákaný keď niečo zatrúbilo, pri hluku bol vystresovaný, má obavy o budúcnosť svoju ako aj o budúcnosť svojej mamy. Viac sa začal obávať o mamu, že či sa jej tiež niečo neprihodí. V noci sa často prebúdzal, nespal veľmi dobre, v škole mu to veľmi nefungovalo, mal problémy so sústredením sa a na iné myšlienky dokázal prísť len v spoločnosti iných. V samote na to často myslel. Na nebohého otca často spomínal, hlavne počas vianočných sviatkov. Začal sa viac venovať mame a pomáhať jej, spríjemňoval jej voľný čas. Prestal chodiť do školy. Žalobca trpel adaptačnými poruchami a epizódou ľahkej depresie. Žalobca používal predpísané psychiatrické lieky.
Žalobkyňa mala strach o budúcnosť a existenciu, že či to so synom samy zvládnu, že či sa budú vedieť o seba postarať a či syn doštuduje. Stále plakala, keď na to myslela. Snažila sa ovládať pred synom. Od toho momentu má viac obavy pri jazde v aute, najmä z protiidúcich vozidiel. Zaspávalo sa jej ťažko, v noci sa budila a nevedela zaspať. Čas strávený v práci spolu s kolektívom jej pomáhal nemyslieť na to, čo sa stalo. Je nútená chodiť autom a vtedy mysli na nešťastnú udalosť. Pri ceste autom sa jej vracajú spomienky. Na nejaký čas stratila chuť do jedla a schudla. Veľmi ťažko prežívala Vianoce bez manžela. U žalobkyne sa dostávali do popredia poklesy nálady, smútku, depresívneho prežívania. Samota a dlhé večery ju nútili premýšľať nad tým, čo sa stalo. Žalobkyňa trpela adaptačnými poruchami a epizódou ľahkej depresie. Žalobkyňa používala predpísané psychiatrické lieky.

12. Výzvou zo dňa 10.5.2023 žalobcovia vyzvali zástupcu žalovaného na úhradu nemajetkovej ujmy.

13. Zástupca žalovaného oznámeniami zo dňa 17.5.2023 oznámil žalobcom, že nárok vyporiada až na základe právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia.

14. Z oznámení zástupcu žalovaného zo dňa 21.9.2022, 29.9.2022, 6.10.2022, 28.10.2022, 9.12.2022, 13.1.2023 vyplýva, že zástupca žalovaného plnil žalobcom bolestné, škodu na vozidle, náklady spojené s pohrebom, náhradu za stratu na zárobku a náhradu za poškodenie dioptrických okuliarov.

15. Z oznámenia o poistnom plnení poisťovne Groupama, a.s. vyplýva, že klientom právneho zástupcu žalobcov v inej veci bolo vyplatené dohodnuté odškodnenie vo výške spolu 40 000,00 Eur.

16. Z výsluchu žalobkyne bolo zistené, že s nebohým manželom boli spolu 27 rokov. Jej manžel bol veľmi zodpovedný a pracovitý. V živote s ním mala istotu. Celý dom postavil svojpomocne. Bol hlavným živiteľom rodiny. Dlho pracoval v zahraničí a to v Nemecku a v Rakúsku, odchádzal na tzv. týždňovky a vždy v piatok sa vracal k nim domov, aby bol s rodinou. Na rozdiel od svojich kolegov sa stále vracal cez víkendy domov, aby bol s rodinou. Všetky zarobené peniaze investoval do ich spoločného domu a keď mali splatené všetky záväzky a syn dovŕšil 18 rokov, tak sa zamestnal doma na Slovensku. Predtým zarábal nejakých 3000,00 Eur mesačne, potom ako údržbár na základnej škole už zarábal menej. Vtedy už však mal finančnú rezervu pre prípad, že by sa niečo stalo. Stále myslel na rodinu, aby mali všetko, aby im nič nechýbalo. Žalobkyňa pracuje ako pedagogický asistent na cirkevnej škole od roku 2020,

predtým pracovala ako vychovávateľka na základnej škole. S manželom stále trávila voľný čas a spolu stále niečo robili, pracovali pri dome, zveľaďovali ho. Mali veľký pozemok, o ktorý sa starali, na ktorom bolo veľa práce. S jedinou vecou, s ktorou jej nepomáhal bolo varenie. Veľmi si potrpel na tom, aby ako rodina trávili čas pri nedeľnom obede a veľmi sa na tieto chvíle tešil. Je toho názoru, že pri danej nešťastnej dopravnej nehode sa uhol autom tak, aby ochránil ju a syna. Po nehode sa jej zmenil život vo všetkom, stratila v ňom istotu, prišla o človeka ktorý vedel všetko zariadiť a postarať sa o všetko. Spolu so synom prežívali ťažké chvíle. Učia sa žiť bez nebohého manžela a otca. Je toho názoru, že manžela jej nikto nenahradí. Stále berie lieky, ale už v menšom množstve. Spolu so synom navštevujú psychiatra a majú traumy, nespia. Kvôli tejto strate si už neužívajú sviatky ako predtým, stále si nebohého pripomínajú a spomínajú na neho. S manželom nemali zlé obdobie. Vzťah jej nebohého manžela a syna bol podľa nej výborný. Práca a kolektív v práci jej pomáha vrátiť sa do života. Neúspešne kandidovala za starostku obce a myslela si, že jej kandidatúra pomôže prekonať ťažké obdobie. Výsluch žalobkyne bol sprevádzaný plačom, plačom jej syna a krátkymi prestávkami skrz emócie.

17. Z výsluchu žalobcu bolo zistené, že k predmetnej nehode došlo, keď mal 19 rokov. Otcovi pôvodne vonku na dvore veľmi nepomáhal, lebo ho práca okolo domu ako mladého nebavila. Napriek tomu s ním trávil veľa času, lebo mali veľa spoločného, hlavne záľubu v športe. S nebohým otcom sa veľa rozprávali, otec ho podporoval v športe, konkrétne vo futbale. Pôvodne chcel nastúpiť na policajnú školu, ale tam ho nezobrali kvôli zdravotným problémom so zrakom a preto mu rodičia vybrali vysokú školu, na ktorú nastúpil až po nehode. Škola ho nebavila, neučil sa. Mal hobby, že strihal kamarátov, čo sa naučil na internáte. Neskôr sa stal holičom a uvedomil si, že pre neho nemá ďalej význam študovať. Matka s tým najprv nebola stotožnená, ale potom pochopila, že nemá pre neho zmysel študovať, keď ho to nebaví. V práci trávi veľa času a to od 8:00 do 20:00. Pracuje veľa lebo chce finančne pomôcť mame. Toho času nemá toľko voľného času na kamarátov, ani na iné záľuby. Nestíha to aj kvôli tomu, že majú veľký dvor, o ktorý sa treba starať. Nedarí sa mu plnohodnotne nahradiť otca v týchto prácach, lebo nevie opravovať veci tak ako to vedel otec. Žalobca vyhľadal psychologickú pomoc a stále chodí k psychológovi. Jeho zdravotný stav po nehode sa podľa jeho slov trošku zlepšil. Lieky užíva tie isté, ale v menšom množstve. Mysli si, že je na tom lepšie ako jeho mama. S otcom nemal žiadne nezrovnalosti. Jeho výsluch bol sprevádzaný plačom, plačom jeho matky a krátkymi prestávkami skrz emócie.

18. Z výsluchu svedka A. H. bolo zistené, že je bratom žalobkyne a strýkom žalobcu. Svedok oznamoval správu o úmrtí žalobcom. On pomáhal a organizoval pohreb, lebo žalobcovia žiaľ neboli schopní. Lekári nedovolili žalobcovi ísť na pohreb kvôli závažnosti jeho zdravotného stavu a povedali, že mu účasť môže psychicky ublížiť. Jeho nebohý švagor podľa neho žil pre žalobcov. Bol veľmi pracovitý, predtým pracoval v zahraničí, aby zabezpečil svoju rodinu. Podľa neho bol príkladným otcom. Bol dobrým majstrom, ktorý dokázal urobiť všetko. Pomáhal aj svedkovi. Vzťah s rodinou mal podľa neho veľmi pekný a mysli si, že všetci vedeli, že on sa postaral o svoju rodinu. Vie, že jeho sestra bola v nemocnici a mala psychické problémy, problémy so spánkom, mala problémy s rukou, často ich sprevádzal. Synovec nechal školu, lebo chcel zabezpečiť rodinu a postarať sa o mamu.

19. Z výsluchu obvineného B. I. vyplýva, že mu je ľúto čo sa stalo, hlavne že odišiel z miesta nehody.

20. Podľa znaleckého posudku č. 39/2022 bolo technickou príčinou vzniku predmetnej dopravnej nehody, že vodič B. I. výrazne prekročil nielen povolenú, ale reálnu kritickú rýchlosť na bezpečný prejazd zákrutou s polomerom zatáčania 175 m, čo malo za následok stratu smerovej stability. Tú sa snažil vyrovnať, avšak pri tejto snahe sa dostalo vozidlo do rotácie, v ktorej prešlo do protismerného jazdného pruhu, kde narazilo do oproti idúceho vozidla. Uvedený vodič jazdil v nehodovom deje v rozpore s pravidlami cestnej premávky. Najzávažnejším prvkom, ktorý bol s pravidlami v rozpore, bola vysoká rýchlosť jazdy, ktorá bola vyššia ako rýchlosť pre daný úsek povolená – 90 km/h. Jeho rýchlosť bola dokonca vyššia ako vypočítaná reálna kritická rýchlosť na bezpečný prejazd predmetnou ľavotočivou zákrutou – 110 km/h. Vysoká rýchlosť jazdy bola teda jednoznačne v príčinnej súvislosti so vznikom tejto dopravnej nehody. Nebohý vodič nehody technický nemohol zrážke zabrániť. V jeho konaní sa nenachádzal taký prvok, ktorý by bol s pravidlami cestnej premávky v rozpore.

21. Z prekladu listu na rozlúčku B. I. zo dňa 1.8.2022 bolo zistené, že menovaný si siahol na život kvôli peňažným záležitostiam. Predmetná havária ho úplne zničila, lebo ňou prišiel o auto a vodičský preukaz a bál sa väzenia. Z listu na rozlúčku nevyplýva, aby mu bolo ľúto, že niekomu ublížil.

22. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je dôvodná čo do nároku a čiastočne aj do výšky.

23. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

24. Podľa § 13 ods. 1- 3 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

25. Podľa § 16 OZ, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

26. Podľa § 4 ods. 1 ZoPZP, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

27. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

28. Podľa § 15 ods. 1 ZoPZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

29. Podľa § 24 ods. 2 písm. b) ZoPZP, kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

30. Podľa § 24 ods. 3 ZoPZP, poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

31. V zmysle R 61/2018 sa škodou pre účely zákona č. 381/2001) Z. z. o PZP má rozumieť aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.

32. Povinnosťou žalobcov pre úspech v spore bolo preukázať súdu existenciu právneho vzťahu medzi nimi a žalovaným ako aj to, že došlo k protiprávnemu konaniu či zásahu zo strany vinníka nehody, že žalobcom vznikla škoda v podobe nemajetkovej ujmy a že medzi protiprávnym zásahom vinníka nehody a vznikom ujmy je kauzálny nexus, teda príčina súvislosť, pričom žalovaný je poisťovateľom vinníka nehody a teda zodpovedný za plnenie.

33. Skutočnosť, že došlo k protiprávnemu zásahu zo strany vinníka nehody B. I. v podobe usmrtenia G. B. je nesporná a zároveň vyplýva z listinných dôkazov, z obsahu vyšetrovacieho spisu. Z vyššie uvádzaného znaleckého posudku, ktorý je súčasťou vyšetrovacieho spisu jasne vyplýva, že práve B. I. bol vinníkom nehody bez akéhokoľvek zavinenia inej osoby a taktiež, že s ohľadom na jeho spôsob vedenia motorového vozidla nebolo nijakým spôsobom možné predísť kolízii. Usmrtením G. B. B. I. došlo nepochybne k zásahu do osobnostných práv žalobcov.

34. Súd má taktiež preukázanú ujmu na strane žalobcov a to v podobe straty blízkej osoby, čo vyplýva z vykonaného dokazovania. Vznik ujmy vyplýva z lekárskych správ, kde je konštatované, že žalobcovia trpeli adaptačnými poruchami a epizódou ľahkej depresie, čo si vyžadovalo aj užívanie liekov, ktoré užívajú dodnes. Uvedené vyplýva aj z výsluchov žalobcov, z ktorých bolo jasné, že žalobcovia

aj v súčasnosti stále ťažko prežívajú stratu manžela a otca, čo ovplyvnilo ich život len k horšiemu, či už v rovine emocionálnej, ale aj praktickej. Uvedené potvrdil aj svedok A. H..

35. Z vykonaného dokazovania, predovšetkým z lekárskych správ, výsluchov žalobcov a svedka, mal súd preukázané, že ujmu, ktorú utrpeli žalobcovia pochádza práve a jedine z predmetnej dopravnej nehody. Žalovaný žiadnym spôsobom nespochybnil a nepredložil dôkaz o tom, že žalobcovia prežívali obdobné stavy už pred nehodou, či to, že ich strata manžela a otca nijakým zásadným spôsobom nezasiahla, či neovplyvnila ich životy. Ani dôkazy, z ktorých vyplýva ujma žalobcov, žalovaný žiadnym spôsobom nespochybnil.

36. Skutočnosť, že vinník nehody nemal uzavreté PZP je nesporná. Skrz danú skutočnosť je daná pasívna vecná legitimácia žalovaného v zmysle vyššie citovaných ustanovení ZoPZP, s oporou v citovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR ako ustálenej rozhodovacej praxe. Vo vzťahu k pasívnej legitimácii žalovaného súd poukazuje na argumentáciu žalobcov, s ktorou sa stotožňuje. K tomu možno len dodať, že v danom prípade ide o tzv. nepravú solidaritu na strane žalovaných, lebo v prípade, že by vinník nehody žil, bol by zodpovedným a vysoko pravdepodobne žalovaným z titulu náhrady škody – nemajetkovej ujmy podľa osobitných ustanovení OZ a súčasný žalovaný – SKP zodpovedá z titulu poistenia, poistného plnenia podľa ustanovení ZoPZP, pričom ak by hociktorý z nich plnil, zanikne dlh toho druhého v rozsahu poskytnutého plnenia. Ak si teda žalobcovia uplatňujú nárok od SKP ako žalovaného, uplatňujú si ho oprávnene v súlade s právnymi predpismi.

37. Ďalšou spornou skutočnosťou medzi stranami bolo, že či v danom prípade nepostačuje morálne zadosťučinenie, teda že či je možné žiadať aj zadosťučinenie v peniazoch. K tomu je hneď v úvode potrebné uviesť, že skutočnosť, že vinník nehody – škodca si vzal život nie je žiadnym liberačným, exulpačným, či iným dôvodom, ktorý by zbavoval poisťovňu či SKP povinnosti plniť. Podľa názoru súdu je takto naznačený argument absurdný, alibistický a nereflektuje na podstatu náhrady nemajetkovej ujmy, keďže vinník – škodca samovraždou nijak nenahradí straty, ktoré utrpeli pozostalí poškodení napr. v podobe straty živiteľa. Uvedené tvrdenia či argumenty môžu byť relevantné nanajvýš pre posúdenie primeranosti výšky náhrady.
So žalovaným sa v tejto časti možno stotožniť len v tom, že je potrebné najprv skúmať, že či nepostačuje morálne zadosťučinenie v podobe ospravedlnenia prípadne iných nepeňažných plnení, avšak nemožno sa stotožniť so žalovaným v tom, že v danom prípade priznanie, oľutovanie skutku a spáchanie samovraždy vinníkom nehody je dostatočným morálnym zadosťučinením. Z vykonaného dokazovania je zrejme len to, že žalovaný sa nakoniec priznal, že bol na mieste skutku. Nepriznal sa výslovne k tomu, čo spravil a nie je celkom zrejmé, že či vinník nehody vedel, čo spôsobil a s akými následkami. Vinník výslovne neoľutoval, že niekoho pripravil o život, keďže v zápisnici z jeho výsluchu je uvedené, že ho mrzí, čo sa stalo, najmä to, že odišiel z miesta činu. Tvrdenie o tom, že vinník nehody si mal vziať život kvôli tomu, že niekoho usmrtil nevyplýva zo žiadneho dôkazu. Z prekladu listu na rozlúčku vyplýva, že vinník nehody spáchal samovraždu kvôli dlhom a kvôli obave z basy či nemožnosti ďalej viesť motorové vozidlo, teda nie z toho, že sa nevie zbaviť viny za to, že niekomu ublížil, že niekoho usmrtil.

38. Napokon kardinálne spornou je otázka primeranosti výšky požadovanej náhrady. Právne predpisy nestanovujú, že ktoré skutočnosti sú relevantné pre posúdenie primeranosti výšky. To, čo je potrebné skúmať a zohľadniť vyplýva z rozhodovacej praxe súdov, pričom možno ustáliť, že rozhodujúce sú predovšetkým skutočnosti ako intenzita citového vzťahu medzi primárne poškodeným a sekundárne poškodenými; vek poškodených; existenčná závislosť medzi primárne a sekundárne poškodenými; spoluzapričinenie ujmy poškodenými; postoj škodcu k poškodeným; forma a miera zavinenia škodcu; majetkové pomery škodcu.

39. Intenzitu citového vzťahu žalobkyne a zosnulého manžela súd hodnotí ako vysokú s ohľadom na to, že boli manželmi 27 rokov a nemali vo vzťahu žiadne problémy. Spolu s manželom trávila veľa voľného času, keď nebol pracovne vycestovaný v zahraničí a to hlavne aktivitami okolo domu a záhrady.
Žalobca mal s otcom podľa názoru súdu taktiež vysoko intenzívny citový vzťah. So zosnulým otcom nemali spoločnú záľubu v prácach okolo domu, ale mali veľa spoločných záľub hlavne okolo športu. Otca bral ako vzor, ako toho, kto mu vie veci vysvetliť a dať odpovede na otázky, ktorým nerozumel. Žalobca bol jeho jediným synom a podľa slov žalobkyne otec svojho syna miloval.

O tom, že rodina mala veľmi blízky a dobrý vzťah svedčí aj to, že manžel a otec sa často vracal cez víkendy domov, aby trávil čas s rodinou aj napriek väčšej vzdialenosti a potrebe utrácať peniaze a čas cestovaním domov a späť do zahraničia. O vysokej citovej intenzite medzi nimi svedči aj to, že z lekárskych správ ako aj z výsluchov žalobcov bolo zrejmé, že stále sa nevyporiadali so smrťou manžela a otca, stále nedokážu skrývať smútok a bolesť, keď hovoria o ňom a tom, čo sa stalo. Ich smútok a žiaľ si stále vyžaduje užívanie liekov proti depresii.

40. Manžel a otec žalobcov zomrel vo veku 55 rokov. Uvedené možno hodnotiť, že zomrel relatívne mladý človek, v produktívnom veku, u ktorého bol predpoklad, že sa mohol dožiť podstatne vyššie veku. Zo strany žalovanej neboli produkované žiadne dôkazy, ktoré by nasvedčovali zhoršenému zdravotnému stavu nebohého resp. prípadnej predispozícii dožitia sa nižšieho veku. Z uvedeného možno dedukovať, že nebohý manžel a otec sa mohol dožiť minimálne priemerného veku, ktorý bol v roku 2022 (rok úmrtia) a to veku 77 rokov. Nebyť zbytočnej smrti, možno predpokladať, že nebohý manžel a otec by žil ešte vyše 20 rokov.
Žalobkyňa mala v čase dopravnej nehody necelých 46 rokov. Žalobca mal 19 rokov. Je daný dôvodný predpoklad, že žalobcovia by s ohľadom na úmrtnosť mohli byť s manželom a otcom vyše 20 rokov a užívať si spoločný rodinný život.

41. Čo sa týka existenčnej závislosti, tak z výpovedi žalobcov ako aj z výpovede svedka jasne vyplynulo, že nebohý bol hlavným živiteľom rodiny. Bol ním dlhodobo, keď jazdil na kamióne a zarábal údajne približne 3 000,00 Eur. Daná skutočnosť, nebola síce preukázaná predpokladaným listinným dôkazom napr. výpisom z účtu či výplatnými páskami, avšak súd danému tvrdeniu žalobkyne uveril, nakoľko ide o objektívne uveriteľnú informáciu. Na druhej strane žalovaný danú skutočnosť, danú sumu výslovne nepoprel. O hodnovernosti výpovede žalobkyne svedčí aj to, že priznala, že príjem manžela po skončení práce v zahraničí a zamestnaní sa na Slovensku ako údržbár bol podstatne nižší. Napriek uvedenému možno tvrdiť, že nebohý manžel a otec bol ten, ktorý dlhodobo pre rodinu zarábal peniaze v zahraničí. Uvedené potvrdil aj svedok ako švagor nebohého, ktorý tvrdil, že nebohý manžel a otec sa o rodinu dôstojne staral a urobil všetko pre to, aby žalobcom v živote nič nechýbalo.
K platu žalobkyne možno uviesť, že jej plat ako vychovávateľky a neskôr pedagogického asistenta bol dlhodobo od ich spolužitia nižší, hlavne v časoch, keď nebohý manžel pracoval v zahraničí.
Žalobca bol dlhodobo ako dieťa závislý od výživy svojich rodičov. V čase nehody mal 19 rokov a začal študovať na vysokej škole. V čase nehody bol plnoletým nezaopatreným dieťaťom. Po nehode bol do určitej miery nepriamo životom donútený opustiť štúdium (aj keď ho štúdium na vysokej škole veľmi nebavilo) a začať zarábať ako holič, keď chcel pomôcť mame so živobytím resp. priblížiť ich životný štandard k obdobiu z pred nehody. Uvedené potvrdil aj svedok. Žalobca bol tak obmedzený aj vo svojom ďalšom osobnostnom rozvoji a budovaní svojej kariéry či života, keď v dôsledku nehody musel suplovať do určitej miery postavenie a prácu svojho otca, keď chcel mame pomáhať. Ako mladý človek bol tak pripravený o väčšie množstvo voľného času, ktorý by za iných okolnosti zrejme trávil inak.

42. Pokiaľ ide o spoluzavinenie poškodených, tak to bolo zo strany nebohého ako aj zo strany poškodených žalobcov úplne vylúčené a to s poukazom na závery znaleckého posudku v trestnom konaní, ktorý jednoznačne konštatoval výlučnú vinu škodcu bez toho, aby mohol hocikto z poškodených objektívne zabrániť či predísť vzniku nehody. Uvedené ani nebolo zo strany žalovaného rozporované.

43. Vo vzťahu k postoju škodcu súd poukazuje predovšetkým na už skôr uvedené odôvodnenie v časti, kde sa venoval nepostačujúcemu morálnemu zadosťučineniu. Možno v krátkosti len zopakovať a doplniť, že vinník nehody ušiel z miesta činu a podľa všetkého mu bolo ľúto len, že odišiel z miesta činu. Zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by bolo vinníkovi ľúto, že niekoho usmrtil, že niekomu ublížil. Ani z listu na rozlúčku nevyplýva, že by si siahol na život výslovne kvôli tomu, že niekoho usmrtil, že niekomu ublížil. Išlo o jeho obavu z väzenia, straty vodičského preukazu a z dlhov, ktoré mal už pred nehodou.
V tejto časti sa súd považuje za potrebné zmieniť aj o správaní žalovaného a jeho zástupcu pred podaním žaloby. Žalovaný ani jeho zástupca sa pred podaním žaloby nijakým spôsobom nesnažili dohodnúť či zmieriť so žalobcami, čo vyplýva z odpovede zástupcu žalovaného na výzvu žalobcov. Z tejto odpovede vyplýva, že žalovaný a jeho zástupca budú ochotní plniť až na základe prípadného právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, pričom vôbec nevzali do úvahy, že prejednaním nároku žalobcov na súde dôjde pravdepodobne len k prehĺbeniu ich ujmy. Uvedené nemôže byť podľa názoru súdu opomenuté, prehliadnuté, či nezohľadnené.

44. Majetkové pomery škodcu súd bližšie neskúmal, nakoľko tie nemajú vplyv na rozsah nemajetkovej ujmy žalobcov ako sekundárne poškodených protiprávnym zásahom škodcu.

45. Náhla, neočakávaná strata manžela a rodiča je nepochybne traumatizujúcou udalosťou s nenapraviteľnými následkami pre doterajší manželský a rodičovský vzťah i fungovanie ďalšieho rodinného života. Pocity straty, smútku, psychickej bolesti, ako vyplynuli z vykonaného dokazovania sú dané ľudskou prirodzenosťou ako reakcia na úmrtie blízkeho človeka, avšak až následky tohto úmrtia na chod života pozostalých, osobitosť vzťahov medzi zomrelým a poškodenými pozostalými, do práv ktorých boli zasiahnuté, sú rozhodujúce pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Nepriaznivý dopad úmrtia manžela a otca žalobcov na ich život je nespochybniteľný. Súčasne však z vykonaného dokazovania nevyplýva, aby úroveň vzťahov, čo do rodinných, citových väzieb, finančnej závislosti sa vymykala z obvyklého spôsobu života iných fungujúcich rodín spoločne zdieľajúcich každodenný život. Táto traumatizujúca okolnosť zasiahla žalobcov v čase zvlášť ťaživej osobnej situácie (keď obaja boli vážne zranený skrz dopravnú nehodu), avšak v prípade žalobcov sa nejednalo o osobitnú formu ekonomickej závislosti na nebohom, lebo v čase smrti už vysoko pravdepodobne neboli príjmy nebohého také vysoké v porovnaní s tým, čo pre rodinu zarábal pred dopravnou nehodou aj v porovnaní so mzdou žalobkyne. V danom prípade išlo síce o zásah výnimočný inými okolnosťami prípadu v porovnaní s ďalšími prípadmi, spočívajúce v hrubom zavinení právnych povinností škodcu (závažné porušenie predpisov o cestnej premávke, neposkytnutie pomoci), ale neboli dané osobitne nepriaznivé životné okolnosti (napr. strata jediného príbuzného, strata manželky a matky v prípade, ak jediný rodič ostával sám ako samoživiteľ bez možnosti pomoci iných rodinnými príslušníkov, a pod.). Súdom priznané odškodnenie reflektuje na intenzitu a rozsah zásahu do práv žalobcov zohľadňujúcich úroveň ich vzťahov so zomrelým vo veku 55 rokov, s ktorým mala žalobkyňa dobrý vzťah, bol pre ňu oporou, súčasne bol otcom žalobcu, ktorému pomáhal, vychovával ho, bol mu pozitívnym životným vzorom. Emočná naviazanosť členov rodiny, jej hĺbka, pocity straty z toho vyplývajúce sú dokumentované obsahom lekárskych správ, z ktorých je zrejmé, že smrť nebohého negatívne ovplyvnila ich zdravotný stav, životnú pohodu a nedostalo sa im inej adekvátnej satisfakcie. Aj keď žalobcovia stratili im blízkeho človeka, ich vzájomné väzby matky a syna ostali zachované a možnosť ich ďalšieho rozvoja a rozvoja ich spoločného rodinného života nezanikla. Pretože podmienky odškodnenia pozostalých žalobcov vyplývajú z § 13 OZ, nie je dôvod na aplikáciu ustanovení ZoOTČ. Súčasne však nemožno nerešpektovať princíp všeobecnej spravodlivosti, v zmysle ktorého je dôvodné posudzovať primeranosť priznávanej náhrady nemajetkovej ujmy a jej proporcionalitu aj s prihliadnutím na mieru odškodňovania, aká by prichádzala do úvahy v prípade smrti spôsobenej násilným trestným činom v zmysle ZoOTČ, ktorá by sa pohybovala na úrovni 50-násobku minimálnej mzdy v čase úmrtia, čo by v danom spore predstavovalo sumu 32 300,00 Eur (50 x 646 Eur). Aj keď uvedená suma nie je určujúca, je rovnako jedným z kritérií pri stanovovaní spravodlivej a primeranej náhrady, s dôrazom na zohľadnenie osobitosti prípadu. Priznaná suma sa pohybuje v limitoch náhrady nemajetkovej ujmy ako vyplývala napr. z rozhodnutí Krajského súdu v Trnave, sp.zn.: 23Co/25/2023 vo výške 30 000,00 Eur, Okresného súdu Humenné, sp.zn.: 21C/116/2022 vo výške 30 000,00 Eur, Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn.: 17Co/65/2022 vo výške 24 000,00 Eur, Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn.: 10Co/52/2021 vo výške 30 000,00 Eur, Krajského súdu v Prešove, sp.zn.: 2Co/52/2021 vo výške 50 000,00 Eur pre manželku a 25 000,00 Eur pre každé z detí, Krajského súdu v Žiline, sp.zn.: 7Co/122/2022 vo výške 30 000,00 Eur pre manželku a 15 000,00 Eur pre každé z detí, Krajského súdu v Prešove, sp.zn.: 3Co/21/2022 vo výške 35 000,00 Eur pre manželku, jednému dieťaťu suma 20 000,00 Eur a druhému dieťaťu 10 000,00 Eur.
Možno poukázať tiež aj na staršie rozhodnutia, v ktorých bola zaviazaná poisťovňa spolu s vinníkom na plnenie ako Okresný súd Trenčín, sp.zn.: 27C/107/2012 potvrdené Krajským súdom v Trenčíne sp.zn.: 4Co/658/2014 a rozhodnutím Ústavného súdu SR, sp.zn.: III. ÚS 645/2015 manželovi 50 000,00 Eur z dôvodu usmrtenia manželky pri rýchlej jazde, ktorú vinník zrazil mimo prechodu. Okresný súd Trnava sp.zn.: 13C/126/2010 potvrdené Krajským súdom v Trnave sp.zn.: 24Co/368/2015 manžel po 42 r. manželstve dostal 40 000,00 Eur z dôvodu, že vodič otvoril dvere auta, do ktorých narazila manželka cyklistka bez prilby, keď nedodržala min. odstup od vozidla so spoluvinou určenou na 20%; Okresný súd Poprad sp.zn.: 9C/45/2011 potvrdené Krajským súdom v Prešove sp.zn.: 21Co/137/2017 manželka dostala 40 000,00 Eur a plnoletí synovia po 20 000,00 z dôvodu zrážky v protismere, pričom najstarší synovia pracovali v otcovej firme, ktorá následne skrachovala; Okresný súd Brezno sp.zn.: 2C/61/2010 potvrdené Krajským súdom v Banskej Bystrici sp.zn.: 12Co/465/2014 manželka plnoleté dieťa maloleté dieťa dostali všetci po 33 500,00 Eur, z dôvodu rýchlosti vinníka 110 km/h v obci do protismeru; Okresný súd Námestovo sp.zn.: 10C/149/2012 potvrdené Krajským súdom v

Trenčíne sp.zn.: 5Co/133/2016 a Najvyšším súdom SR sp.zn.: 3Cdo/230/2017 to od dcéry dostali každá po 30 000,00 Eur z dôvodu čelnej zrážky v dôsledku prechodu do protismeru, kde došlo s spoločnej smrti oboch rodičov pričom dcéry nežili v spoločnej domácnosti.
Súd vychádzal predovšetkým z týchto rozhodnutí, ktoré sa po skutkovej stránke najviac približujú prejednávanej veci.
Pre úplnosť súd dodáva, že žalobcami predložený dôkaz o uzavretí dohody o plnení vo výške 40 000,00 Eur medzi inými poškodenými a poisťovňou v inej právnej veci, v ktorej zastupoval právny zástupca žalobcov, nie je relevantným dôkazom pre preukázanie primeranosti výšky nemajetkovej ujmy v tejto veci, nakoľko z tohto dôkazu nevyplývajú žiadne konkrétne skutkové okolnosti, v dôsledku čoho nie je ani možné porovnať tieto dve odlišné právne veci.
Rozhodnutia, na ktoré poukazuje žalovaný ohľadom primeranosti výšky nemajetkovej ujmy, sú podľa názoru súdu neaplikovateľné, lebo väčšina z nich sa líšia s prejednávanou vecou v osobe primárne poškodených a sekundárne poškodených, miere zavinenia, postoja škodcu.

46. Podľa § 220 ods. 2 CSP, súd v rozsudku uviedol iba dôvody, ktorými dal odpoveď na podstatné skutkové a právne tvrdenia strán, uviedol, ktoré iné tvrdenia strán neakceptoval ako podstatné pre rozhodnutie, o ktoré zistenia oprel svoje rozhodnutie a ktoré tvrdenia neodôvodňujú ich uplatnenie pre navrhované rozhodnutie vo veci alebo navrhovaný procesný postup. Povinnosťou súdu je v dôvodoch rozsudku uviesť a vyhodnotiť iba tie tvrdenia, dôkazy a návrhy strán, ktorým súd priznáva závažnosť a podmienku nevyhnutnosti pre presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia vo veci. Z uvedeného dôvodu na otázky, ktoré tento charakter nespĺňajú, súd nemusí dať v odôvodnení rozsudku odpoveď a ani sa o nich zmieňovať.

47. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

51. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že úspešným žalobcom proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, lebo žalobcovia síce neboli v konaní plne úspešní, keď žiadali o priznanie každý po 50 000,00 Eur a bolo im priznané po 27 000,00 Eur, avšak išlo o žalobu, ktorá závisela od tzv. voľnej úvahy súdu. Z uvedeného dôvodu je pre účely rozhodovania o nároku na náhradu trov konania, potrebné považovať žalobcov za plne úspešných.
Zároveň súd v závere dodáva, že zo spisu, ani z tvrdení strán nevyplývajú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu § 257 CSP – dôvody hodné osobitného zreteľa. Rozdiel medzi požadovanou výškou náhrady a priznanou výškou náhrady súd nepovažuje za prehnaný rozdiel a teda ani za dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán.
O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.